

TEHNOLOOGIA

Türi Põhikool

Loovtöö liik: omaloominguline töö

Teema: Puidust pannilabidate ja -kahvlite valmistamine

Loovtöö eesmärgid

1. Valmistada kaks komplekti puidust pannilabidaid ja -kahvleid.
2. Lõimida töös erinevaid õppeaineid: eesti keel, kunst, kodundus, tehnoloogia.
3. Õppida tundma puutöö eripära ja erinevaid võtteid.

Töö etapid ja sisu

Ettevalmistav töö

Eesmärgi saavutamiseks püstitati järgnevad ülesanded:

- internetist ideede otsimine
- teabe kogumine puidust pannilabidate ja -kahvlite valmistamiseks
- erinevate valmistamise viiside uurimine
- autoritele meelepärase valmistamise viisi välja valimine.

Abiks oli http://et.wikipedia.org/wiki/Harilik_saar (09.11.2014)

Tööks vajalikud materjalid

Pannilabidate ja -kahvlite peamise materjalina kasutati saare puidust plaati. Oli võimalik saada hõõveldatud saare lauda ja sellest söögi valmistamise riistad tehtigi. Töö viimistlemiseks kasutati toiduõli, sest sellel puudub spetsiifiline lõhn. Toiduõli kasutamine tõi välja puidust pannilabidate ja -kahvlite puusüü omapärase mustri, ning muutis valminud esemete värvitooni natukene tumedamaks.

Tööks vajalikud vahendid

- vineerisaag
- ühe sentimeetrise läbimõõduga puur
- lihvimisaparaat
- jämedam liivapaber, mille indeks oli 100P
- peenem liivapaber, mille indeks oli 120P
- peenike liivapaber, mille indeks oli 240P
- puidupõletusaparaati, millel oli pikk peenike otsik
- toiduõli
- pehme pintsel
- pabersalvrätikud.

1. Töö kavandamine

Esemete valmistamist alustati töö kavandamisest. See joonistati A4 valgele paberile. Lisaks joonisele olid kavandil eraldi välja toodud tööks vajalikud vahendid, töömaterjalid ja töö tegemise etapid. Kõiki neid on vaja selleks, et praktilise töö tegemine enne valmistama asumist korralikult läbi mõelda ja garanteerida probleemideta esemete valmistamise korrektsus.

2. Šabloonide valmistamine

Kui kavand oli valmis, valmistati šabloonid. Valgele paberile joonistati soovitud kujuga söögi valmistamise riistad, lõigati need kääridega välja ja asetati toorikmaterjalile. Seejärel kanti šablooni järgides jooned saare puidust lauale.

3. Detailide väljalõikamine ja lihvimine

Detailid lõigati toorikmaterjalist välja vineerisaega. Pärast seda puuriti neile sisse augud, et neid oleks võimalik riputada. Järgnes töö lihvimisaparaadiga, mille abil saadi söögiriistadele peenenev ots, millega on lihtsam toitu segada ja ümber pöörata. Seejärel lihviti esemed korralikult alguses jämeda liivapaberiga ja hiljem peenemate liivapaberitega.

7. Lõppviimistlus

Ühele esemele põletati puidupõletusaparaadiga peale muster, et muuta see teistest erinevaks ja omanäolisemaks. Viimasena õlitati pehme pintsliga kõik esemed üle. Lihvitud pannilabidaid õlitati kolm korda toiduõliga, et suurendada nende vastupidavust ja kuumakindlust.

8. Loovtöö kirjaliku osa vormistamine

Kirjaliku osa vormistamiseks võeti aluseks kooli kodulehel olev loovtööde vormistamise juhend ning koostati kirjaliku osa punktid (sissejuhatus, tööks vajalikud materjalid, vajalikud vahendid, esemete valmistamine, kokkuvõtte, kasutatud kirjandus ning lisad, milleks olid pildid töö erinevatest etappidest ja valmis töö).

9. Loovtöö esitluse koostamine ja esitlus

Programmiga *PowerPoint* tehti loovtöö esitlus, mille abil anti kuulajatele teada loovtöö eesmärgid, tutvustati tööks valitud materjale ja kirjeldati töö käiku ja etappe ning anti ülevaade töö tulemustest ning tehti järeldused. Tööd esitleti loovtööde komisjonile.

Esilekerkinud küsimused ja probleemid, kordaminekud

Loovtöö kirjeldus esitati korrektselt vormistatuna üheksal leheküljel. Loovtöö teema valik oli põhjendatud. Praktilise tööna valminud pannilabid ja -kahvlid valmistati õigeid töövõtteid kasutades ja valiti kõige efektiivsemad ja kiiremad meetodid töö tegemiseks. Esemed leiavad kindlasti kasutust koduköögis või on head kinkimiseks. Töö valmis õigeaegselt. Planeeritust kauem aega kulus loovtöö teoreetilisele osale. Loovtöös lõimiti õppeaineid tehnoloogia, kunst, keemia.

Lisaks loovtööid tehnoloogiaõpetusest veebil:

(<http://tyripk.ee/index.php/oppetoo/loovtoeoe-loomise-juhend-ja-kaitstmise-kord/1759-loovtoeoe-2016>) Valminud tööd: Jalanõude riiul, kitarri alus, kabelaud, puhkenurk kooli.

(<http://tyripk.ee/index.php/oppetoo/loovtoeoe-loomise-juhend-ja-kaitstmise-kord/1756-loovtoeoe-2015>) Valminud tööd: Juhkama talu silt, lindude söögimaja, liivakasti varikatus, mängulaud, õõnestatud kauss, puidust metsatraktor, sauna istumisalused.